

tryckt i Stockholm av Anders Torstensson år 1579. Också av denna upplaga är endast ett fullständigt exemplar känt, som finnes i Preuss. Staatsbibliothek i Berlin, varjämte Kungl. biblioteket i Stockholm äger fragment av några blad (1—8, 33, 36—37, 40). Efter Berlin-exemplaret utgav jag år 1925 en reproduktion i ljustryck i serien »Faksimileupplagor av äldre svenska tryck», VI, vartill en kommenterande efterskrift jämte bibliografisk beskrivning av de då kända upplagorna bifogades.¹ Till denna grupp höra vidare följande upplagor: Stockholm: Andreas Gutterwitz 1597 (enda kända exemplaret i Bodleian Library, Oxford; fotostatisk kopia i KB); Rostock: Johannes Richelius, tryckt för den även i Sverige verksamme bokföraren Hermann Sulcke 1607 (exemplar i KB); Lübeck: Samuel Jauch 1622 (enda kända exemplaret i det Kongel. Bibl., Köpenhamn; fotostatisk kopia i KB); Riga: Gerhard Schröder 1630 (endast 12 blad i Uppsala UB; fotostatisk kopia i KB)²; Stockholm: Ignatius Meurer 1637 (unikum i Staats- u. Univ.-Bibl. Hamburg).³

Som ett appendix till *Variarum rerum vocabula* torde en liten latinsksvensk parlör med titeln »*Formulae puerilium colloquiorum*» få betraktas. Originalen, efter vilket denna parlör sammanställts, är tyskt, författat av

VARIARVM
RERVM VOCABVLA
cum Sueca inter-
pretatione.

STOCHOLMIAE
Excudebat Andreas Torstani
Anno Domini 1579.

Fig. 3. VARIARUM RERUM VOCABULA.
Stockholm 1579. Tit.

¹ *Variarum rerum vocabula cum sueca interpretatione. Formulae puerilium colloquiorum.* Stockholm 1579. Faksimile av de enda kända exemplaren i Preuss. Staatsbibl., Berlin. Med en efterskrift av I. COLLIJN. Stockh. 1925.

² I. COLLIJN, *Variarum rerum vocabula. Eine in Riga im J. 1630 gedruckte Ausgabe eines lateinisch-schwedischen Wörterbuchs*; i: *Sitz-berichte der Gesellschaft f. Gesch. u. Altertumskunde der Ostseeprovinzen Russlands in Riga*, 1911, s. 295—298.

³ Enl. benäget meddelande av Direktor Wahl i Hamburg, inkommet då denna uppsats redan var uppsatt.